

จดหมายข่าว

ราชบัณฑิตยสถาน

ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพมหานคร

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๑๒๑๓ โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๒๐๑๔, ๐ ๒๒๒๑ ๕๔๔๖, ๐ ๒๒๒๒ ๒๒๐๙, ๐ ๒๒๒๑ ๖๗๒๖

ปีที่ ๑๔

ฉบับที่ ๑๕๔

กรกฎาคม ๒๕๔๗

ISSN 0857-7064

ข่าวราชบัณฑิตยสถาน

ขอ แสดงความยินดี เนื่องในโอกาสที่ ศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ สุธำราญ ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เป็นราชบัณฑิต ประเภทสังคมศาสตร์ สาขาวิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป ● ราชบัณฑิตยสถาน จัดแถลงข่าวงานฉลองการสถาปนาราชบัณฑิตยสถาน ครบ ๗๐ ปี ไตรมาสที่ ๓ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ศูนย์แถลงข่าว กรมประชาสัมพันธ์ โดยนางสาว ทรงสรรค์ นิลกำแหง เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน และ

ศาสตราจารย์ นพ.ยงยุทธ วัชรดุลย์ ราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ ศาสตราจารย์ นพ.นิพนธ์ พวงวรรณทร์ ราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์ ได้ร่วมแถลงข่าวเรื่อง “การป้องกัน อัมพฤกษ์และอัมพาต” ว่าวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ ได้กำหนดเป็น วันรณรงค์ป้องกันโรคอัมพฤกษ์และอัมพาต (Stroke Prevention Day) เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ โดยจัดให้มีหน่วยแพทย์อาสา ๗๒๐ แห่งทั่วประเทศรับตรวจสุขภาพประชาชนจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ คน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

การอภิปรายทางวิชาการในโอกาสฉลอง

การสถาปนาราชบัณฑิตยสถาน ครบ ๗๐ ปี ไตรมาสที่ ๓

ราช บัณฑิตยสถานจัดกิจกรรมเพื่อฉลองการสถาปนาราชบัณฑิตยสถาน ครบ ๗๐ ปี ไตรมาสที่ ๓ โดยจัดให้มีการอภิปรายทางวิชาการขึ้นในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ณ โรงแรมเดอะทวิน ทาวเวอร์ ถนนรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดย ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดงาน ได้แก่

การอภิปรายเรื่อง “บทบาทของกระบวนทัศน์ในการสอนปรัชญา” ณ ห้องภัตตาคารที่ ๓ (เวลา ๙.๐๐-๑๔.๐๐ น.) ผู้อภิปรายประกอบด้วย ศาสตราจารย์กิตติ บุญเจือ ราชบัณฑิต และผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น โดยมี รองศาสตราจารย์ลิวลี ศิริโล ภาควิชาสังคมศาสตร์ เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ดำเนินการโดยสำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ศูนย์แห่งความเป็นเลิศเพื่อการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับลูกเสือและเยาวชน เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” ณ ห้องภัตตาคารที่ ๒ (เวลา ๘.๐๐-๑๖.๐๐ น.) ผู้อภิปรายประกอบด้วย นายเชิดพงษ์ สิริวิเศษ ปลัดกระทรวงพลังงาน ดร.มณฑิพย์ ศรีรัตน ทาบุญานอน ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดร.คงศักดิ์ เจริญรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือยุวกาชาด และกิจการนักเรียน และนายวัชรพงศ์ ชุมเพชร หัวหน้าลูกเสือและยุวกาชาด สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยมี ศาสตราจารย์ นพ.ยงยุทธ วัชรดุลย์ ราชบัณฑิต เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ดำเนินการโดย

สำนักวิทยาศาสตร์

การอภิปรายทางวิชาการ เรื่อง “สุนทรียภาพแห่งชีวิต : คุณค่าทางสถาปัตยกรรม” ณ ห้องภัตตาคาร ๑ (เวลา ๘.๓๐-๑๔.๐๐ น.) ผู้อภิปรายประกอบด้วย รศ.วิวัฒน์ เตมียพันธ์ นักวิชา

การด้านสถาปัตยกรรม นายมติ ตั้งพานิช ภาควิชาสถาปัตย์ โดยมี รศ.ดร.ภิญโญ สุวรรณคีรี ราชบัณฑิต เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ดำเนินการโดยสำนักศิลปกรรม

สรุปการบรรยายเสนอผลงานค้นคว้าและวิจัยของราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกต่อที่ประชุมสำนัก

สำนักธรรมชาติศาสตร์และการเมือง

- วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๗ ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสิทธิ์ ราชบัณฑิต ประเภทสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ บรรยายเรื่อง “การเปรียบเทียบการปกครองประเทศกับการบริหารบริษัท” ประเทศมีระบบการเมืองการปกครองหลายแบบ ส่วนบริษัทก็มีหลายประเภท กฎหมายเกี่ยวกับบริษัทแต่ละประเภทก็แตกต่างกันออกไปในการบริหารประเทศจึงควรแตกต่างไปจากการบริหารบริษัท ในประเทศประชาธิปไตย ประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของประเทศเท่าเทียมกัน แต่มีสิทธิรับประโยชน์ได้มากน้อยตามนโยบายเศรษฐกิจและนโยบายกระจายรายได้ มีรัฐบาลประกอบด้วยรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์การตามรัฐธรรมนูญอื่นอีก จึงไม่มีฝ่ายใดมีอำนาจสูงสุดเนื่องจากการถ่วงดุลซึ่งกันและกัน ในระบบรัฐสภา นายกรัฐมนตรีเป็นเพียงรัฐมนตรีคนหนึ่งเท่านั้น การบริหารราชการจึงอยู่ในความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรี ข้าราชการประจำเป็นผู้ปฏิบัติราชการตามความรู้ความสามารถ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายโดยมีกำหนดเกษียณอายุ ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพที่กฎหมายคุ้มครองซึ่งรัฐบาลจะละเมิดไม่ได้ และรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา ผู้ตรวจการของรัฐสภา ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนในบริษัท ผู้ถือหุ้นที่มีหุ้นมากจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียมากที่สุดและได้ประโยชน์สูงสุด ประธานบริษัทหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารสามารถตัดสินใจได้โดยอิสระ และมีอำนาจรับผิดชอบทั้งหมด พนักงานบริษัทมีฐานะเป็นลูกจ้างของบริษัทซึ่งแต่ละบริษัทอาจมีนโยบายการบริหารงานบุคคลต่างกันออกไป อาจได้รับการเลื่อนตำแหน่งเร็วแต่ก็อาจถูกปลดได้โดยไม่มีเหตุผล ลูกจ้างจึงต้องอยู่ในอำนาจเด็ดขาดของเจ้านาย บริษัทอาจละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลได้น้อย แต่อาจให้บริการและสินค้าที่ด้วยคุณภาพ โฆษณาเกินจริง หนีภาษี หรือทำลายสิ่งแวดล้อม สิ่งที่รัฐบาลทำได้ ทำไม่ได้ หรือไม่ควรทำ คือรัฐบาลสามารถทำตามนโยบายที่แถลงไว้ในขณะที่หาเสียงได้ แต่ไม่ควรนำนโยบายใหม่มาเสนอหรืออาจทำได้เมื่อนำมาให้รัฐสภาอภิปรายให้ความสนับสนุนแล้ว รัฐบาลพรรคผสมหลายพรรคควรหาจุดประนีประนอมนโยบายมานำเสนอต่อรัฐสภา และที่สำคัญคือรัฐบาลจะนำนโยบายที่ขัดกับแนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญมาปฏิบัติไม่ได้
- วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ ภาควิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภูมิศาสตร์ บรรยายเรื่อง “การกระจายตัวของชุมชนเมือง” การเริ่มต้นของชุมชนเมืองในประเทศไทยส่วนใหญ่เริ่มต้นจากสภาพทางภูมิศาสตร์กายภาพและ

ภูมิศาสตร์สังคมซึ่งดึงดูดให้ผู้คนเข้าร่วมกลุ่มกันในลักษณะต่าง ๆ คือเป็นจุดศูนย์กลางการปกครอง จุดแลกเปลี่ยนสินค้า ชุมชนทางคมนาคม ศูนย์กลางการท่องเที่ยว และเป็นจุดเปลี่ยนรูปแบบการคมนาคม ชุมชนในอดีตมีการวางผังเมืองในลักษณะของการป้องกันตัวเอง แต่ปัจจุบันได้มีการวางรูปแบบของผังเมืองอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการเติบโตขึ้นเองตามความต้องการใช้สอย ลักษณะของชุมชนในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังเป็นชุมชนชนบทแต่ประชากรอาศัยอยู่ในลักษณะชุมชนเมือง ภาคกลางเป็นภูมิภาคที่มีประชากรอยู่ในเมืองสูงสุด การพัฒนาของชุมชนเมืองในขณะนี้เรียกว่าอยู่ในขั้นเริ่มต้น แต่ในอนาคตผู้คนจะเข้ามาอาศัยในเมืองมากขึ้นด้วยเหตุผลสำคัญที่มาจากการใช้เครื่องทุ่นแรงในงานเกษตรกรรม การขยายตัวด้านอุตสาหกรรม ความเป็นศูนย์กลางด้านบริการที่หลากหลาย และการคมนาคมเชื่อมโยงที่สะดวกรวดเร็ว ซึ่งการขยายตัวของชุมชนที่มีลักษณะต่อเนื่องนี้อาจทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบอย่างรุนแรงตามมา หากไม่ได้มีการวางแผนที่ดีและถูกต้อง

สำนักวิทยาศาสตร์

- วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๗ ศาสตราจารย์ ดร.มนูดี หังสพฤกษ์ ราชบัณฑิต ประเภทวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาสมุทรศาสตร์ บรรยายเรื่อง “บทบาทของเหล็กในมหาสมุทร” ใน ค.ศ. ๑๙๙๐ จอห์น เอช. มาร์ติน (John H. Martin) ได้เสนอสมมุติฐานชื่อ The Iron Hypothesis โดยกล่าวว่าการแปรเปลี่ยนในปริมาณธาตุที่ละลายในมหาสมุทรเป็นตัวจำกัดผลผลิตในทะเลและประสิทธิภาพปั๊มชีวภาพ (Biological Pump) จึงควบคุมปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศด้วย การทดสอบสมมุติฐานนี้อาศัยพัฒนาการทางเคมีวิเคราะห์ธาตุปริมาณน้อย ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๙๓-๒๐๐๒ ได้มีการทดลองในมหาสมุทรแปซิฟิกหลายครั้ง โดยเติมธาตุเหล็กลงสู่ทะเลบริเวณที่มีธาตุอาหารประเภทอื่นมากเพียงพอ อันน่าจะทำให้มีแพลงก์ตอนพืชอุดมสมบูรณ์ แต่กลับไม่เป็นเช่นนั้น หลังจากเติมเหล็กลงไปแล้วก็เกิด Plankton bloom อย่างรวดเร็ว แสดงว่าเหล็กเป็นธาตุอาหารที่เป็นตัวจำกัดการเจริญเติบโตของแพลงก์ตอนพืชซึ่งดึงเอาก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไปใช้สร้างอินทรียสาร
- วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ดร.สันต โรจนสุนทร ราชบัณฑิต ประเภทวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ บรรยายเรื่อง “โครงการพัฒนาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาหาเสพติดของสหประชาชาติ (UNODC)” โครงการนี้เป็นขององค์การสหประชาชาติที่มีวัตถุประสงค์ในการหาทางเลือกหรือสิ่งทดแทนการปลูกฝิ่น โครงการพัฒนาทางเลือก หรือ Alternative Development Study

เน้นกระบวนการการพัฒนาชนบทแบบผสมผสานหรือแบบบูรณาการ มีการปฏิบัติงานในประเทศพม่า ลาว จีน เวียดนาม และไทย ด้วยการทำงานร่วมกันและการเรียนรู้ซึ่งกันและกันจากการติดต่อเยี่ยมชมนและจัดสัมมนาในประเทศต่าง ๆ ในพื้นที่ที่เป็นเขตปลูกฝิ่น ซึ่ง ได้แก่ ตอนเหนือของประเทศไทย รัฐชานและกะฉิ่นของพม่า มณฑลหยุนหนานทางตอนใต้ของจีน ในที่สูงตอนเหนือของประเทศไทย ลาวและเวียดนาม จากการเยี่ยมชมบริเวณปลูกฝิ่นของมณฑลหยุนหนาน ประเทศจีน และรัฐชานในประเทศไทย พบว่าในมณฑลหยุนหนาน มีการปลูกฝิ่นน้อยลงมาก การบำบัดผู้เสพยาเสพติดเข้มงวดและได้ผลสูง ส่วนในประเทศไทยทางตอนเหนือของรัฐชานที่ติดต่อกับเขตประเทศจีนพบว่า บริเวณที่สูงในระดับ ๑,๐๐๐ เมตรขึ้นไปมีพื้นที่กว้างขวางมาก ผู้คนน้อย การเดินทางลำบาก ดังนั้น การระงับการปลูกฝิ่นจึงเป็นไปด้วยความยากลำบากและจะเห็นบริเวณไร่ฝิ่นอยู่ทั่วไปตามเชิงเขา เมื่อหมดโครงการขององค์การสหประชาชาติ คงไม่มีหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นชาวพม่าหรือชาวพม่ามารับช่วงต่อในทางปฏิบัติ การพัฒนาให้ชนเผ่าต่าง ๆ ในพม่าเลิกการปลูกฝิ่นจึงไม่ใช่เรื่องง่ายแม้ว่าพม่ายืนยันว่าจะกำจัดฝิ่นให้หมดไปใน ค.ศ. ๒๐๐๕ ก็ตาม และศาสตราจารย์มณีวรรณ กมลพัฒนา ราชบัณฑิต ประเภทวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ บรรยายเรื่อง “วิศวกรรมปัญญาสู่ปัญญาญาณวิศวกรรม”

สำนักศิลปกรรม

- วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ รองศาสตราจารย์ ดร. ชลดา **เรื่องรักษัลลิต** ภาควิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปกรรม บรรยายเรื่อง “รูปแบบและที่มาของโคลงสุนทรภู่” โคลงของสุนทรภู่ได้รับอิทธิพลจากโคลงโบราณและมีพื้นฐานของโคลงโบราณอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโคลงในสมัยอยุธยาและสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้นในช่วงเวลาก่อนที่สุนทรภู่จะแต่งนิราศสุพรรณขึ้น เพียงแต่โคลงสุนทรภู่เน้นคำสัมผัสสระมากกว่าสัมผัสพยัญชนะ ต่างจากโคลงของกวีโบราณที่เน้นสัมผัสพยัญชนะมากกว่าสัมผัสสระ การสร้างรูปแบบโคลงที่เป็นเอกลักษณ์ของสุนทรภู่ดังกล่าวสอดคล้องกับการสร้างรูปแบบกลอนและกาพย์ที่เป็นเอกลักษณ์ของสุนทรภู่เอง โดยพัฒนามาจากกลอนและกาพย์ที่กวีโบราณแต่งขึ้นไว้ก่อนเช่นเดียวกัน ลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า สุนทรภู่มีความมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์รูปแบบคำประพันธ์ของตนเองจากรากฐานคำประพันธ์ที่กวีโบราณได้สร้างขึ้นไว้แล้ว โคลงของสุนทรภู่อิงมีใช้โคลงที่แปลกแหวกแนวไปจากโคลงของกวีโบราณ เพียงแต่เป็นโคลงที่นำลักษณะเด่น ๆ หลายประการจากโคลงของกวีโบราณหลาย ๆ คนมารวมไว้ แล้วเน้นคำสัมผัสสระมากขึ้น ทำให้เกิดเป็นรูปแบบโคลงที่เน้นสัมผัสสระมากเป็นพิเศษอันเป็นเอกลักษณ์ในคำประพันธ์ทุกชนิดของสุนทรภู่และทำให้โคลงดังกล่าวแตกต่างจากโคลงของกวีอื่น ๆ
- วันอังคารที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยชาติ

มณีนีล ภาควิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปกรรม บรรยายเรื่อง “โคลงอักษรสามหมู่ของพระศรีมโหสถ : ฉันทลักษณ์วินิจ” วรรณกรรมเรื่องโคลงอักษรสามหมู่ของพระศรีมโหสถ สร้างสรรค์ขึ้นด้วยทักษะขั้นสูงด้านภาษาและการประพันธ์ โดยการนำเสียงวรรณยุกต์ซึ่งเป็นลักษณะเด่นสำคัญอย่างหนึ่งในภาษามาประดิษฐ์เป็นกลบทที่ใช้กับโคลงสี่สุภาพด้วยชั้นเชิงความคิดแยบยลลึกซึ้ง เกิดเป็นวรรณกรรมกลบทที่เพียบพร้อมด้วยสุนทรียภาพทางเสียง ทั้งจากเสียงสัมผัสสระพยัญชนะตามขนบนิยม และเสียงจากวรรณยุกต์ที่ฟังประหนึ่งเสียงดนตรีภายใต้เงื่อนไขอันยากยิ่งของกรอบกฎเกณฑ์แห่งกลบทที่สร้างขึ้น ผู้แต่งสามารถแต่งเป็นเรื่องราวยาวต่อเนื่องกันไปโดยไม่เสียความด้วยฝีมืออันน่าทึ่งอย่างปราศจากอุปสรรคเป็นแบบอย่างที่ดีวิรุ่นหลังมิอาจเทียบได้ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาศักยภาพแห่งตัวบท พบว่าวรรณกรรมเรื่องนี้อาจนำไปใช้ประโยชน์โดยตรงในการเสริมสร้างทักษะความรู้ด้านจิตวิทยาด้วยจินตภาพอันดีเป็นองค์ประกอบด้วย จึงนับว่าโคลงอักษรสามมู่มีคุณค่าทั้งด้านศิลปวิทยาทางฉันทลักษณ์ คุณค่าด้านอัจฉริยภาพ และความคิดเบื้องหลังศิลปวิธีที่บ่งบอกถึงภูมิปัญญาอันลึกซึ้งของกวีไทย และ**นายวิทย์ พัฒนกันเงิน** ภาควิชาศิลปกรรม สาขาวิชาจิตรกรรม บรรยายเรื่อง “ภาพประกอบเรื่อง” ภาพประกอบเรื่องเป็นศิลปะสร้างสรรค์อย่างหนึ่งที่มีมาแต่สมัยโบราณ หรืออาจถึงยุคดึกดำบรรพ์ ภาพประกอบเรื่องโดยทั่วไปเป็นงานเกี่ยวกับเรื่องราว นวนิยาย วรรณคดี ตำรา สารคดี เอกสารทางวิชาการ และรายงานต่าง ๆ ที่ต้องมีการอ้างอิง แสดงรูปแบบของสิ่งที่ต้องการอธิบาย ซึ่งส่วนใหญ่มักใช้ภาพเหมือนจริงตามธรรมชาติ ความนิยมในการสร้างภาพประกอบเรื่องน่าจะมาจากความคิดสร้างภาพประกอบในเอกสารทางศาสนาทั้งในยุโรปและเอเชียที่มีมาแต่โบราณ เมื่อถึงยุคแห่งการปฏิวัติอุตสาหกรรมในปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗-๑๘ มีการจัดพิมพ์เอกสารโดยแทนพิมพ์ที่ทันสมัย และได้แพร่มาสู่ประเทศทางตะวันออก จึงเกิดความก้าวหน้าในการสร้างภาพประกอบเรื่องในโลกตะวันออก วิธีการสร้างภาพประกอบเรื่องมีหลายรูปแบบ ทั้งภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพปะติด ภาพเขียนด้วยเส้นปากกา ภาพเขียนสีทั้งสีเดียวและหลายสี เช่น ภาพประกอบนวนิยาย ซึ่งในสมัยแรก ๆ นิยมภาพลายเส้นที่เขียนด้วยปากกากับหมึกดำ เช่น ภาพประกอบนวนิยายของไทยเมื่อราว ๗๐-๘๐ ปีก่อน นอกจากนี้ยังมีภาพที่เขียนด้วยวิธีระบายสีเดียว การสร้างภาพประกอบบทเรียนมีลักษณะคล้ายกันกับการสร้างภาพประกอบในนวนิยาย ส่วนภาพประกอบการ์ตูนมีจุดมุ่งหมายในการสร้างคล้ายภาพประกอบชนิดอื่น ๆ ในปัจจุบัน คอมพิวเตอร์มีบทบาทสำคัญในการจัดทำภาพประกอบเรื่องแทบทั้งสิ้น ภาพประกอบเรื่องมีประโยชน์ในการเป็นสื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และแสดงความเป็นสากล ซึ่งนับวันจะขยายตัวออกไปเรื่อย ๆ ตามการขยายตัวของสื่อสิ่งพิมพ์และโฆษณาต่าง ๆ

ผู้สนใจบทความดังกล่าวขออนุญาตค้นคว้าได้ที่ห้องสมุดราชบัณฑิตยสถาน ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ราชบัณฑิตที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่

เกิด ๓ มิถุนายน ๒๔๘๐

ประวัติการศึกษา

- อักษรศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๒) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Master of Arts, School of Oriental and African Studies, University of London
- Doctor of Philosophy, School of Oriental and African Studies, University of London
- วปอ. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ศาสตราจารย์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ที่ปรึกษากรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วุฒิสภา
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- กรรมการชำระพจนานุกรม ราชบัณฑิตยสถาน

เกียรติคุณและรางวัลที่ได้รับ

- ครูภาษาไทยดีเด่น
- ผู้มีผลงานดีเด่นด้านวิชาภาษาไทย
- สตรีตัวอย่างแห่งปี สาขานักวิชาการด้านภาษาไทย

ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาคสกุล
ราชบัณฑิต สำนักศิลปกรรม
ประเภทวรรณศิลป์
สาขาวิชาภาษาไทย

- พระเกียรติทองคำ
ฯลฯ

ผลงาน

- ระบบเสียงภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๕. หนังสือชุด บรมราชกุมารีอักษรานุรักษ์ อันดับที่ ๔. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕, ๑๖๘ หน้า.
- อ่านภาษาเขมร. พิมพ์ครั้งที่ ๒. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐, ๒๒๓ หน้า.
- พจนานุกรมไทย-เขมร เล่ม ๑-๒ ฉบับทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช. พิมพ์ครั้งที่ ๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๖, ๑๓๒๗ หน้า.
- ภาษาไทยวันนี้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เพื่อนดี, ๒๕๔๔, ๒๒๕ หน้า.
- “แบบการเสริมสร้อยในภาษาไทยและภาษาเขมร” สี่ศาสตราจารย์. กรุงเทพฯ, ๒๕๑๖.
- “The Phonology of Thai Pet Names,” in *Lae Su Thai, Essays in Honour of E.H.S. Simmonds*, School of Oriental and African Studies, London, 1987. pp. 41-51.
- บทความในวารสารวิชาการต่าง ๆ

ฯลฯ

การเขียนและอ่านคำที่ใช้ รร

ระบบ การเขียนในภาษาไทยมีหลักเกณฑ์ให้ตัวอักษรแต่ละตัวแทนเสียงแต่ละเสียง กล่าวคือ มีตัวพยัญชนะแทนเสียงพยัญชนะ ตัวสระแทนเสียงสระ และเครื่องหมายวรรณยุกต์แทนระดับเสียงวรรณยุกต์ การประสมอักษรมีการกำหนดให้ตัวพยัญชนะแทนเสียงพยัญชนะและสัมพันธ์กับวรรณยุกต์ในขณะเดียวกันด้วย ผู้ที่เรียนตัวอักษรไทยและเรียนรู้หลักการประสมอักษรแล้วจะสามารถประสมอักษรเป็นพยางค์และคำ และออกเสียงได้ถูกต้องแม้ว่าจะเป็นคำที่ไม่เคยพบมาก่อน ทั้งนี้เพราะการเขียนคำภาษาไทยแสดงความสอดคล้องกันระหว่างเสียงในแต่ละพยางค์กับตัวอักษรที่เขียนแทนพยางค์นั้น ๆ แต่เนื่องจากจำนวนตัวอักษรของไทยมีมากกว่าจำนวนเสียงที่มีใช้ในภาษา และคำในภาษาไทยมีคำที่ยืมจากภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาเขมร และภาษาอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก การเขียนคำไทยในปัจจุบันจึงมีวิธีการที่สลับซับซ้อนมากกว่าการประสมอักษรตามกฎของอักษรวิธีเดิม การเขียนที่หลากหลายรูปแบบทำให้มีหลักการอ่านเพิ่มขึ้น แต่หากได้กำหนดการอ่านและการเขียนให้เป็นระบบแน่นอน

โดยปรับให้สอดคล้องกันอยู่เสมอ ก็จะเป็นการสะดวกแก่การใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษา

บทความนี้จะเสนอการปรับการเขียนและการอ่านคำที่ใช้ รหั้น หรือ รร ที่กำหนดให้แทนเสียงสระและเสียงพยัญชนะสะกดได้ในขณะเดียวกัน แต่ออกเสียงแตกต่างกันหลายแบบ เพื่อให้เกิดเอกภาพมากขึ้น

รร เป็นตัวอักษรที่ถ่ายมาจาก รุ หรือ repha ในภาษาสันสกฤตซึ่งใช้อักษรนี้เขียนแทนเสียง r ที่ปรากฏระหว่างสระกับพยัญชนะ เช่น varna วรรณ dharma ธรรม virya วีรย purva ปูรว sarva สรว caryä จรยา märga มารุค bhäryä ภารุยา เมื่อรับคำที่เขียนด้วยเรฆะมาใช้ในภาษาไทย เรฆะที่ตามหลังสระ / a / และ / ä / ได้เปลี่ยนรูปมา เป็น รร เรียกว่า รหั้น โดยให้แทนเสียง สระอะ ในทุกกรณี เช่น

ธรม	เป็น	ธรรม
สรว	เป็น	สรวพ
จรยา	เป็น	จรรยา

มาตุ เป็น มรรคา

ภรรยา เป็น ภรรยา

ส่วน เรพะ ที่ตามหลังสระอื่นไม่เปลี่ยนเป็น รร แต่เป็น ร ตัวเดียว บางตัวออกเสียง ร ประสมสระ อะ เช่น เมารย เป็น เมารยะ กูรมะ เป็น กูรมะ บางตัวเป็นเสียงสะกดในแม่ กน เช่น ปุรุณ เป็น บุรุณ บางตัวไม่ออกเสียง เช่น ศีระะ เป็น ศีระะ

โดยปกติ ตัวพยัญชนะในภาษาบาลีและสันสกฤตมีสระ ประสมอยู่ทุกตัว เช่น ชน อ่านว่า ชนะ กล อ่านว่า กละ ส่วน ตัวพยัญชนะไทยเมื่ออยู่ตามลำพัง มี สระ -อ เช่น ตัว ก ข ค ง อ่านว่า กอ ขอ คอ งอ เมื่อมีตัวพยัญชนะตามอาจมีเสียงสระ -โ- ประสม เช่น คน จน พบ คง ประสมกับสระ -อ เช่น จร กร พร หรือประสมกับสระ -ะ เช่น พนา ทนาย สบาย ในพยางค์ที่ใช้ รร ตัวพยัญชนะที่อยู่หน้า รร ให้ประสมกับสระ -ะ ตัว รร ทำหน้าที่เป็นตัวสะกด ซึ่งสอดคล้องตามระบบการอ่านในภาษาไทย คือ ร เป็นตัวสะกดในแม่กน กรร- จึงอ่านว่า กัน จรร- อ่านว่า จัน บรร- อ่านว่า บัน เป็นต้น

คำที่ใช้ รร นอกจากจะมาจากภาษาสันสกฤตแล้วยังมี ส่วนหนึ่งเป็นคำยืมจากภาษาเขมร เช่น คำว่า บรรจง (ข. บญจ) บรรจบ (ข. บญจบ) บรรจุ (ข. บญจุ) บรรดา (ข. บณฎา) บรรทัด (ข. บนทาต) บรรทุก (ข. บนทุก) บรรเทา (ข. บนโท) บรรทม (ข. บนท) สรร (ข. สรล) รร ในคำยืมจากภาษาเขมร จะออกเสียงสระ -ะ มี เสียงสะกดเป็นแม่ กน ทั้งหมด

คำที่เขียนด้วย รร ในภาษาไทย ทั้งที่มาจากภาษาสันสกฤต และภาษาเขมร อ่านออกเสียงเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

- ๑) ออกเสียงสระ -ะ มีเสียงตัว น เป็นเสียงสะกด ใน ๓ กรณี ดังนี้
 - ก) รร ออกเสียงเป็น สระ อะ มีเสียง น เป็นเสียงสะกด เช่น สรร จ้านรร
 - ข) รร ออกเสียงเป็น สระ อะ มีเสียง น เป็นเสียงสะกด เมื่อ พยัญชนะที่ตามมามีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับอยู่ เช่น กรรม กรรมภิรมย์ ขรรค์ ครรค์ สรรค์ สรรพ์ ธรรม์ พรรษ์ สวรรค์
 - ค) รร ออกเสียง เป็นสระ อะ มีเสียง น เป็นเสียงสะกด เมื่อ พยัญชนะที่ตามมาประสมกับสระอื่น แยกเป็นอีกพยางค์หนึ่ง ดังนี้

กรรชิ่ง กรรงก กรรงกุ กรรงค กรรไตร กรรทบ กรรบิด กรรณา
กรรณิกา กรรณิการ์ กรรดิก กรรดิก กรรลี กรรลิ่ง
ครรรชิต ครรโรทร ครรลอง ครรโลง ครรไล ครรทิต
จรรจา จรรโจษ จรรยา จรรโลง จรรยาบรรณ จ้านรรจา
ทรทัง ธรรมา
บรรรกวด บรรรจง บรรรจบ บรรรจบ บรรรจุ บรรรเจ็ด บรรรดา
บรรรดาก บรรรดาคักดิ์ บรรรทม บรรรทัด บรรรทัดฐาน บรรรทับ
บรรรทาน บรรรทุก บรรรเทา บรรรเทือง บรรรพด บรรรยง
บรรรยงก์ บรรรยาภาค บรรรยาย บรรรลัยกัลป์ บรรรลัยจักร
บรรรลาย บรรรลู บรรรเลง บรรรโลม บรรรษ์ท บรรรสบ บรรรสป

บรรสม บรรสาน บรรทาน บรรหาร

พรรลาย พรรษา พรรเทา พรรเอิญ ภรรดร ภรรดา ภรรยา
มรรคา มรรดัย มรรยาท ลรรลวง วรรณะ วรรณา วรรณิก

สรวพา สรวพากร สรวพวงค์ สรวพัชญ์ สรวเพชญ์ สรวเสริญ
สรวรรคา สรวรรยา ทรรษา อรรณพ

๒) รร ออกเสียงเป็นสระ อะ มีพยัญชนะตาม ซึ่งแยกย่อยเป็น ๒ แบบ ดังนี้

ก) ใช้พยัญชนะที่ตามหลัง รร เป็นเสียงสะกด

มีเสียงสะกดเป็นแม่ กน ได้แก่ กรรณ บรรรณ พรรณ วรรณ
มีเสียงสะกดเป็นแม่ กม ได้แก่ กรรม จรรณ ธรรม

มีเสียงสะกดเป็นแม่ กก ได้แก่ ตรรก วรรค พรรค มรรค
อรรค อรรณ อรรณย์

มีเสียงสะกดเป็นแม่ กต ได้แก่ พรรษ มรรษ วรรษ วรรษ

มีเสียงสะกดเป็นแม่ กบ ได้แก่ ครรภ ทรรป ทรรปณ์ บรรพ
สรวพ

ข) ใช้พยัญชนะที่ตามหลัง รร เป็นเสียงสะกด และกำหนดให้ พยัญชนะนั้นประสมกับสระ อะ เป็นเสียงเชื่อมพยางค์กับ พยางค์ที่ตามมาด้วย เช่น

กรรมกร กรรมกรณ์ กรรมการ กรรมกาณี กรรมชัย กรรมชรูป
กรรมชวาท กรรมฐาน กรรมบถ กรรมพันธุ์ กรรมวาจา

กรรมวาจาจารย์ กรรมวิธี กรรมวิบาก กรรมศาลา
กรรมลำปาतिक กรรมสิทธิ์ กรรมกราก กรรมวาจก

ครรรภาตุ ครรรธาตุมนทล ครรรณทล ครรรณม

จรรณการ จรรณชัยนัท ดรรชนี ทรรปณะ ทรรคนะ ทรรคนาการ
ทรรคณีย์

ธรรมกถา ธรรมกถิก ธรรมกาย ธรรมการ ธรรมเกษม
ธรรมคุณ ธรรมจรรยา ธรรมจริยา ธรรมจักร ธรรมจักร

ธรรมจาคะ ธรรมจารี ธรรมจินดา ธรรมเจดีย์ ธรรมชาติ
ธรรมฉฐิติ ธรรมดา ธรรมทรรคนะ ธรรมทาน ธรรมธาดา

ธรรมธาทู ธรรมนาถ ธรรมนิธีย์ ธรรมนุญ ธรรมบพ
ธรรมบาล ธรรมยุต ธรรมยุทธิ ธรรมรัตน์ ธรรมราชา

ธรรมวัตร ธรรมศาสตร์ ธรรมสภา ธรรมสรีระ ธรรมสังคีติ
ธรรมสังเวช ธรรมสักกัจฉา ธรรมสามีสร ธรรมสามี

ธรรมสาร

บรรณภูมิ บรรณพิภพ บรรณโลก บรรณศาลา บรรณสาร
บรรณภาค บรรณเภท บรรณพมูล

พรรณนา พรรษฤตุ พรรษวุฒิ มรรคนายก วรรณกรรม วรรณคดี
ววรรณนา ววรรณพฤติ ววรรณยุกต์ ววรรณยุต ววรรณศิลป์

ววรรณะ

ศรรกรา สรรพคราส สรรพคุณ สรรพนาม สรรพสามิต
สรวพลิ่ง

อรรถกร อรรถกถา อรรถกถาจารย์ อรรถกวี อรรถคดี
อรรถประโยชน์ อรรถรส อรรถกรรม อรรถคราส อรรถจักร

อรรถจันทร์ อรรถนิตา อรรถบพ อรรถภาค อรรถสระ

มีคำที่ยกเว้นไม่ออกเสียงหรืออ่านตามหลักข้างต้นนี้ ได้แก่ คำว่า กรรติ กรรตุ กรรตุการก กรรตุวาจก กรรบาลิก กรรปาลิก ธรรมัน ธรรมา ธรรมิก พรรคานต์ ตรรกะ วรรษา อรรถาธิบาย บรรพชา บรรพชิต บรรพบุรุษ บรรพสตรี บรรพชน พรรตีก ซึ่งแยกเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

ก) คำว่า กรรติ กรรตุ กรรตุการก กรรตุวาจก กรรบาลิก กรรปาลิก กรรมาธิการ ธรรมัน ธรรมา ธรรมิก พรรคานต์ ควรออกเสียงพยางค์แรกประสมกับสระ -ะ มีเสียง น สะกด (เช่นเดียวกับคำในชุดที่ ๒ ก) เนื่องจากเป็นคำที่ไม่ค่อยมีผู้ใช้ และการปรับการออกเสียงกระทำไม่ได้โดยง่าย

ข) คำว่า ตรรกะ วรรษา อรรถาธิบาย ได้ออกเสียงให้พยัญชนะที่ตามหลัง รร เป็นเสียงสะกดจนชินแล้ว จึงควรยึดเสียงเป็นหลัก และปรับรูปเขียนให้ตรงกับเสียง คือ ตักกะ วัสสา อรรถาธิบาย ศาสตราจารย์ คุณบรรจบ พันธุเมธา อธิบายว่า “ปัญหาต่าง ๆ ของการอ่าน ไม่ว่าจะเรื่องใดจำต้องแก้ที่การเขียนทั้งสิ้น” (คุณบรรจบ พันธุเมธา, ๒๕๓๐)

ค) คำว่า บรรพชา บรรพชิต ควรอ่านว่า บับ-พะ-ชา บับ-พะ-ชิต ตามคำในชุดที่ ๒ ข)

ง) คำว่า บรรพบุรุษ บรรพสตรี บรรพชน ควรปรับตัวเขียน เป็น บรรพะบุรุษ บรรพะสตรี บรรพะชน ให้ตรงกับการออกเสียง

จ) คำว่า พรรตีก ออกเสียงว่า พันระตีก จึงควรเขียนว่า พันระตีก

คำที่เขียนด้วย รร ในภาษาไทย ออกเสียงตามหลักเกือบ

ทั้งหมด มีคำที่ออกเสียงไม่ตรงกับการเขียนเพียงไม่กี่คำ และคำเหล่านี้สามารถปรับการเขียนหรือการออกเสียงเพื่อให้เข้ากับหลักปฏิบัติที่มีอยู่ได้โดยไม่ทำให้เกิดความวุ่นวายสับสนใด ๆ จึงน่าจะได้พิจารณาแก้ไขการเขียนและการออกเสียงโดยเฉพาะในหนังสือ “อ่านอย่างไรและเขียนอย่างไร” และ “พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน” ในการพิมพ์ครั้งต่อไป

อักษรวิธีไทยเป็นระบบที่ใช้ตัวอักษรแทนเสียง และมีหลักการประสมอักษรเป็นพยางค์โดยเลือกตัวอักษรเพื่อให้ได้คำที่แทนเสียงและความหมายที่ต้องการ โดยทั่วไปตัวเขียนกับการออกเสียงมักจะตรงกัน หากตัวเขียนเปลี่ยนรูปการออกเสียงก็ต้องเปลี่ยนตามตัวเขียน แม้คำที่มีความหมายเดียวกัน ถ้าเขียนต่างกันก็ต้องออกเสียงต่างกันไปตามตัวเขียน คำที่ออกเสียงต่างกันก็เขียนต่างกันไปด้วย เช่น จิง - จิ้ง ชีวิต - ชีพิต ชิววัน - ชิวา ชิวาน - ชิวาตม์ คำที่เขียนด้วย รร ก็ควรออกเสียงให้ตรงกับการเขียนด้วยทุกคำ.

บรรณานุกรม

บรรจบ พันธุเมธา, ศาสตราจารย์ ดร. คุณ. “ทำไม”ในภาษา. พิมพ์ในงานฌาปนกิจศพนางภักทริกโกศล (เปรม โกษะนันท์) พระนคร : ชุมชุมช่าง จำกัด (แผนกการพิมพ์), ๒๕๓๐.
ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ ฯ : นานมีบุ๊คส์ พลัสเคชั่น, ๒๕๔๖.
Monier William, M. Sanskrit - English Dictionary. Reprinted. Oxford at the Clarendon Press, 1979.

การอภิปรายทางวิชาการเรื่อง “อาหารเสริมคุณภาพชีวิต”

เนื่องในโอกาสฉลองการสถาปนาราชบัณฑิตยสถาน ครบ ๓๐ ปี ไตรมาสที่ ๒

ราช บัณฑิตยสถานได้จัดการอภิปรายของสำนักธรรมศาสตร์และการเมือง เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง “อาหารเสริมคุณภาพชีวิต” เวลา ๙.๐๐-๑๔.๐๐ น. ณ ห้องกษัตริย์ศึก ๒ โรงแรมเดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร ผู้อภิปรายประกอบด้วย ดร.โสภา ชูพิกุลชัย ชปิลมันน์ ราชบัณฑิต ประเภทสังคมศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยา และแพทย์หญิง คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ โดยมี นางประไพพัตร โขมพัตร เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ดร.โสภา ชูพิกุลชัย ชปิลมันน์ : อาหารเสริม หมายถึงอาหารที่เกี่ยวหนุนให้ชีวิตเจริญเพิ่มพูนให้ดียิ่งขึ้น คุณภาพชีวิต หมายถึง การมีชีวิตอย่างมีคุณภาพ คุณภาพที่ทุกคนอยากได้คือคุณภาพในด้านบวก

ปัญหาของสังคมเกิดขึ้นเพราะคนขาดคุณภาพ คนมีคุณภาพจะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

- สุขภาพกาย สุขภาพจิตดี
- มีความมั่นคงทางอาชีพ
- มีวุฒิภาวะทางอารมณ์
- มีมนุษยสัมพันธ์
- คิดริเริ่ม
- จริงใจต่อตนเองและผู้อื่น
- ให้ความรัก รู้จักรัก มีคุณธรรมประจำใจ
- สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ มีคุณธรรมประจำใจ

คนมีคุณภาพของสังคม สามารถทำได้ด้วยการที่สมาชิกของ

สังคมร่วมมือร่วมใจ ปรับเปลี่ยน แก่ไข พัฒนาสิ่งที่เป็นจุดอ่อนในตัวเอง เริ่มแก้ที่ตัวเองก่อน ในการแก้ ต้องยอมรับว่าไม่มีใครสมบูรณ์แบบทุกอย่าง ต้องดูว่าเราควรเพิ่มอะไร พัฒนาอะไร เสริมอะไร

การพัฒนาตนทำได้ด้วยตนเอง สิ่งสำคัญผู้พัฒนาจะต้อง

๑. กล้ารับสภาพความเป็นจริงกับตัวเอง เตือนตัวเอง
๒. ยอมรับความจริงว่าคนมีทั้งส่วนดีและไม่ดี แต่มีมาก

น้อยไม่เท่ากัน

๓. สำรวจตัวเองและยอมรับจุดบกพร่อง
 ๔. หาจุดบกพร่องของตัวเองให้พบ แล้วมุ่งมั่นแก้ไขพัฒนา
- อาหารเสริมสำหรับคุณภาพชีวิตที่สำคัญ คือ
๑. เสริมสร้างพัฒนาสุขภาพจิต สุขภาพจิตดีจะลดความ

เครียด ลักษณะของผู้มีสุขภาพจิตดีจะมี

- จิตใจเข้มแข็ง
- มองโลกในแง่ดี
- รู้จักรัก รักเป็น
- พร้อมให้ความร่วมมือ
- กล้าตัดสินใจ พร้อมรับผิดชอบ
- ปรับตัวเมื่อเผชิญปัญหาได้อย่างมีสติ

๒. พัฒนาการมีมนุษย์สัมพันธ์ มนุษย์จะต้องอยู่ร่วมกัน ทำ

อย่างไรจึงจะรวมกันอย่างมีความสุข สิ่งที่ต้องทำคือ

- ร่าเริง
- ไม่เห็นแก่ตัว
- เข้าใจผู้อื่นให้มาก
- อุดหนุนอดทน
- จริงใจต่อกัน รับผิดชอบในสิ่งที่ทำ

ขั้นตอนการสร้างมนุษย์สัมพันธ์

๑. สำรวจตัวเอง
๒. พัฒนาพฤติกรรมด้านบวก
๓. พัฒนาคูณภาวะของตนด้านอารมณ์ ผู้ที่มีวุฒิภาวะทาง

อารมณ์ จะมีลักษณะ

- รู้สึกดีกับตัวเอง
- สุขกับชีวิต
- มั่นคงในการทำและพูด
- ไม่หวาดกลัวจนเกินเหตุ
- สามารถที่จัดการกับความเครียดได้
- ควบคุมการแสดงออก

ความสุข คือ ความพอใจของแต่ละบุคคล ความสุขอยู่ที่ใจ การพัฒนาความสุขทำได้ดังนี้

๑. ยอมรับตัวเอง ยอมรับในฐานะของตนเอง
๒. จัดการกับอารมณ์ของตน
๓. พัฒนาอารมณ์บวก

แพทย์หญิง คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ : อาหารประจำ

สำคัญกว่าอาหารเสริมสุขภาพ และอาหารประจําวันให้ดูสังขารของ ตนเองเป็นหลัก อาหารเสริมหรืออาหารประจำจะต้องมีองค์ประกอบ หลายประการ แต่ต้องรู้จักเลือกให้เหมาะกับตัวเอง ต้องรู้ประโยชน์ หรือโทษ หลักการกินทั้งอาหารประจำหรืออาหารเสริม คือ ต้องกิน เพื่ออยู่

อาหารเสริมในทรรศนะของผู้บรรยาย คือ

๑. เข้าใจธรรมชาติ คือ เข้าใจชีวิต
 - เกิดมาทำไม เป็นชีวิตที่ต้องใช้กรรมเก่า สร้างกรรม ใหม่
 - ตัวเองประกอบด้วยอะไรบ้าง
 - จะทำอะไรให้มีชีวิตอยู่ได้
๒. ศรัทธาการเกิดมามีชีวิต ศรัทธากับแผ่นดินเกิด เมื่อ มีศรัทธา ก็จะมีมุ่งมั่นต่อไป
๓. ยอมรับว่าชีวิตมีกรรมดี คือ มีครอบครัวดี

นายสำราญ นักการเรียน
นักวรรณศิลป์ ๗๖
ผู้สรุป

ไวยาณภาษาไทย

ถาม คำว่า อ้อยขวัน, อ้อยคว้น, อ้อยพัน คำใดเป็นคำที่ถูกต้อง

ตอบ คำที่ถูกต้องคือ **อ้อยคว้น**

ถาม คำว่า **shirt** เมื่อใช้เป็นคำไทย จะใช้ว่า เสื้อเชิร์ต, เสื้อเชิร์ต, เสื้อเซ็ด หรือ เสื้อเซ็ด

ตอบ ใช้ว่า **เสื้อเซ็ด**

ถาม คำว่า "ฝัซ้าด้าพลอย" หรือ "ฝัซ้าด้ามพลอย" จึงจะถูกต้อง และมี ความหมายอย่างไร คำว่า "ด้า" มีความหมายว่าอย่างไร

ตอบ คำว่าที่ถูกต้องคือ **ฝัซ้าด้าพลอย** มีความหมายว่า **ลูกซ้าเต็มเมื่อพลาดปลั่งลงหรือเมื่อคราวเคราะห์ร้าย** คำว่า **ด้า** มีความหมายว่า **ฝัเรื้อน**

ถาม คำว่า "ฤกษ์พานาที" หรือ "ฤกษ์พานาที" จึงจะถูกต้อง และมี ความหมายอย่างไร

ตอบ คำว่าที่ถูกต้องคือ **ฤกษ์พานาที** มีความหมายว่า **ระยะเวลาที่เป็นฤกษ์**

ถาม คำว่า **notebook computer** มีคำไทยใช้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ คำศัพท์คอมพิวเตอร์ คำว่า **notebook computer** นั้น ราชบัณฑิตยสถานกำหนดศัพท์บัญญัติไว้ ๒ คำ คือ **๑. คอมพิวเตอร์ ขนาดสมุดบันทึก ๒. โน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์**

ถาม คำว่า **LCD** มีคำไทยใช้หรือไม่ ย่อมาจากคำใด

ตอบ คำศัพท์คอมพิวเตอร์ คำว่า **LCD** ย่อมาจาก **liquid crystal display** ซึ่งราชบัณฑิตยสถานกำหนดศัพท์บัญญัติของ คำ **liquid crystal display** ว่า **จอภาพผลึกเหลว** และหากใช้ย่อว่า **LCD** บัญญัติศัพท์เป็นคำทับศัพท์ว่า **แอลซีดี**

ราชบัณฑิตยสถาน
ในพระบรมมหาราชวัง
ถนนหน้าพระลาน
กทม. ๑๐๒๐๐

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ ๔๘/๒๕๒๓
ไปรษณีย์หน้าพระลาน

จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน เพื่อเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ กิจกรรมและงานวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน

ที่ปรึกษา นายชรรค์ชัย บุนปาน
นางมณีนรัตน์ ผลิพัฒน์
นางจินตนา พันธุ์พัก
ศาสตราจารย์ นพ.ยงยุทธ วัชรกุลย์
ดร.วิจิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมควร กวียะ
ศาสตราจารย์พิเศษเสฐียรพงษ์ วรรณปก

จัดทำโดย ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ราชบัณฑิตยสถาน

บรรณาธิการ นางสาวสุปัญญา ชมจินดา

กองบรรณาธิการ

นางสาวอารี พลดี
นางสาวปิยรัตน์ อินทร์อ่อน
นางสาวกระลาภักษ์ แพรกทอง
นางกนกวรรณ ทองตะโก
นางสาวกุลศรินทร์ นาคไฉฉัตร
นางสาวจินดารัตน์ โพธิ์นอก
นางสาวพรทิพย์ รอดพันธ์
นายอาคม คงทน
นางสาวสุกุลรัตน์ ฉ่ำฉัตรชื่น
นางปัญจมา สุดสวาท
นายอภิเดช บุญสงค์

พิมพ์ที่ : บริษัท ด้านสุทธนาการพิมพ์ จำกัด ๓๐๗ ซอยลาดพร้าว ๘๗ วังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐ โทร. ๐ ๒๕๖๖ ๑๖๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๒๕๑๒, ๐ ๒๕๖๖ ๑๖๐๙